

9 Δεκεμβρίου, 1993

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/σπής]

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΗΒΙΤΙΟΝ ΚΑΙ
CERTIORARI,

ΚΑΙ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ G & K EXCLUSIVE
FASHIONS LTD,

ΚΑΙ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΥΠ' ΑΡ. 582/91 Κ.Α., ΤΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ,

(Αιτήσεις Αρ. 182/93, 183/93 & 184/93)

5 Προνομακά Εντάλματα — Αίτηση για έκδοση εντάλματος certiorari εναν-
τίον αποφάσεων του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών με τις οποί-
ες εξέδωσε απόφαση ερήμην της αιτήτριας και απόρριψε μεταγενέστε-
ρες αιτήσεις της για επαναφορά της υπόθεσης, λόγω παραβίασης του
δικαιώματος της αιτήτριας για ακρόαση, που βασιίσθηκε σε ισχυρισμό
10 ότι δεν είχε παρασχεθεί επαρκής ειδοποίηση στην αιτήτρια για την νέα
ημερομηνία ακρόασης — Διφορούμενη σημείωση στον φάκελο και
ανυπαρξία γραπτής ειδοποίησης, όπως προνοεί ο κανονισμός 14 των
περί Διαιτητικού Δικαστηρίου Δικονομικών Κανονισμών — Κρίθηκε
15 ότι υπήρξε παράβαση των δικαιωμάτων της αιτήτριας.

15 Δικονομία Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών — Κανονισμός 14 των πε-
ρί του Διαιτητικού Δικαστηρίου Δικονομικών Κανόνων — Επιβάλλει
την παροχή γραπτής ειδοποίησης σε κάθε διάδικο όχι μόνο για την
πρώτη ημερομηνία ακρόασης αλλά και για κάθε μετέπειτα ημερομηνία,
όταν στην προηγούμενη εμφάνιση δεν ήταν παρών.

20 Η αιτήτρια εταιρεία ζήτησε την έκδοση ενταλμάτων certiorari με τα
οποία να ακυρώνονται αποφάσεις του Δικαστηρίου Εργατικών Δια-
φορών με τις οποίες, i) εκδόθηκε απόφαση ερήμην εναντίον της σε υπο-
θέσεις όπου απαιτούντο εναντίον της αποζημιώσεις για παράνομη
απόλυση, δεδουλευμένοι μισθοί κλπ, ii) απορρίφθηκε αίτηση της αιτή-
τριας για επαναφορά της υπόθεσης και ακύρωση της εκδοθείσας ερή-
μην απόφασης, και iii) απορρίφθηκε αίτηση της αιτήτριας για υποβολή
υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο. Οι υποθέσεις ενώπιον του Δι-

καστηρίου Εργατικών Διαφορών είχαν οριστεί για ακρόαση στις 26.3.92. Ο δικηγόρος της αιτήτριας είχε ειδοποιηθεί γραπτώς σύμφωνα με τις πρόνοιες του κανονισμού 14 των Δικονομικών Κανόνων του Διαιτητικού Δικαστηρίου, αλλά δεν μπορούσε να εμφανισθεί, λόγω κωλύματος, και το Δικαστήριο, συναινούντος και του δικηγόρου της άλλης πλευράς, όρισε σαν νέα ημερομηνία ακρόασης την 10.6.92. Στους φακέλους των υποθέσεων υπήρχαν αντίγραφα της γραπτής ειδοποίησης για τη νέα ημερομηνία ακρόασης που είχε σταλεί στον δικηγόρο της άλλης πλευράς, που ήταν παρών στο Δικαστήριο στις 26.3.92, αλλά δεν υπήρχε τέτοιο αντίγραφο ειδοποίησης για το δικηγόρο της αιτήτριας. Σε ένα φάκελο υπήρχε ιδιόχειρη σημείωση "notified 27/3". Η αιτήτρια ισχυρίστηκε ότι ουδέποτε είχε ειδοποιηθεί είτε αυτή είτε ο δικηγόρος της για την νέα ημερομηνία ακρόασης, και ότι κατά συνέπεια είχε υπάρξει παραβίαση των δικαιωμάτων της τόσο δυνάμει των κανόνων φυσικής δικαιοσύνης όσο και δυνάμει του άρθρου 30.3 του Συντάγματος. Η Καθ' ης η αίτηση ισχυρίστηκε ότι από τον φάκελο φαινόταν ότι είχε δοθεί ειδοποίηση στον δικηγόρο της αιτήτριας, και ότι ο κανονισμός 14 των Δικονομικών Κανόνων του Διαιτητικού Δικαστηρίου έπρεπε να ερμηνευθεί ως επιβάλλων υποχρέωση παροχής γραπτής ειδοποίησης μόνο για την πρώτη ημερομηνία της ακρόασης και όχι για κάθε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Αποφασίστηκε ότι:

- (α) Η διαφορούμενη ανυπόγραφη σημείωση που υπήρχε σε ένα από τους φακέλους των υποθέσεων δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί έγκυρη, ούτε μπορούσε να υποκαταστήσει την υποχρέωση παροχής γραπτής ειδοποίησης σύμφωνα με τις πρόνοιες του κανονισμού 14 των Δικονομικών Κανόνων του Διαιτητικού Δικαστηρίου, που επιβάλλουν την παροχή γραπτής ειδοποίησης όχι μόνο για την πρώτη αλλά και για κάθε μεταγενέστερη ημερομηνία ακρόασης. Κατά συνέπεια, υπήρχε παράβαση των δικαιωμάτων της αιτήτριας, που επέβαλλαν οι κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης και οι πρόνοιες του άρθρου 30.3 του Συντάγματος, και γι' αυτό η απόφαση της 10.6.92 του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών έπρεπε να ακυρωθεί.
- (β) Σαν επακόλουθο της ακύρωσης της απόφασης της 10.6.92, έπρεπε να ακυρωθούν και οι μετέπειτα αποφάσεις του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών οι οποίες είχαν αρνηθεί το επανάνοιγμα των υποθέσεων και την υποβολή υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Η αίτηση επιτράπηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Re Mouskos (1977) 1 C.L.R. 100

Ευθυμίου (1990) 1 Α.Α.Δ. 1

Χριστοφίδης (Αρ.1), (1993) 1 Α.Α.Δ. 617

5 *Τυπογραφία Κόσμος Λτδ (1993) 1 Α.Α.Δ. 925.*

Αιτήσεις

10 Αιτήσεις για την έκδοση προνομακού εντάλματος Certiorari που να ακυρώνει την απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ημερ. 10 Ιουνίου, 1992 στις Υποθέσεις Αρ. 582/91, 583/91 και 584/91 και το διάταγμα ημερ. 21 Ιουνίου, 1993 στις πιο πάνω αγωγές, με το οποίο απορρίφθηκε η αίτηση ημερ. 17 Ιουλίου, 1992 για ακύρωση της πιο πάνω απόφασης.

Α. Ποιητής, για τις αιτήσεις.

Α. Χαβιαράς, για τις καθ' ών η αίτηση.

15 *Cur. adv. vult.*

20 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Κατόπιν άδειας που δόθηκε από το Δικαστήριο η αιτήτρια εταιρεία (αιτήτρια) καταχώρησε τις παρούσες αιτήσεις, που συνεκδικάστηκαν γιατί αφορούν τα ίδια γεγονότα και νομικά θέματα. Με τις αιτήσεις αυτές ζητά την έκδοση προνομακού εντάλματος Σερτιοράρι που να ακυρώνει:

- α) Την απόφαση ημερ. 10.6.92, που το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών εξέδωσε στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις αρ. 582/91, 583/91 και 584/91.
- 25 β) Το διάταγμα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ημερ. 21.6.93, στις πιο πάνω αγωγές, με το οποίο απορρίφθηκε η αίτηση της αιτήτριας ημερ. 17.7.92, για ακύρωση της πιο πάνω απόφασης.
- 30 γ) Το διάταγμα ή/και απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών στις πιο πάνω αγωγές ημερ. 14.7.93, με το οποίο απορρίφθηκε η αίτηση της αιτήτριας ημερ. 1.7.93, για υποβολή έφεσης δι' υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Η αιτήτρια, που ήταν η καθ' ης η αίτηση στις πιο πάνω αγωγές, ανάθεσε την υπεράσπιση της στο δικηγόρο Δρ. Ανδρέα Ποιητή. Οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν αξίωση για αποζημιώσεις για παράνομες απολύσεις, πληρωμή ημερομισθίων αντί προειδοποιήσεων και αναλογία 13ου μισθού.

5

Στις 26.3.92 οι υποθέσεις αυτές ήταν ορισμένες για ακρόαση, πλην όμως λόγω κωλύματος, ο δικηγόρος της αιτήτριας δεν μπορούσε να εμφανιστεί στο Δικαστήριο και οι υποθέσεις αναβλήθηκαν για ακρόαση στις 10.6.92.

Είναι ισχυρισμός της αιτήτριας, που αναφέρεται στην ένορκη δήλωση που υποστηρίζει τις υπό κρίση αιτήσεις, πως δεν ειδοποιήθηκε ούτε αυτή ούτε ο δικηγόρος της, για την ημερομηνία της ακρόασης της 10.6.92. Σαν αποτέλεσμα εκδόθηκε στην απουσία της απόφαση εναντίον της.

10

Η αιτήτρια στις 17.6.92 καταχώρησε αίτηση για ακύρωση της πιο πάνω απόφασης, πλην όμως η αίτηση της απορρίφθηκε στις 21.6.93. Την 1.7.93 η αιτήτρια με αίτηση της ζήτησε να εφεσιβάλει την απόφαση, δι' υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, πλην όμως το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών στις 14.7.93 απέρριψε και την αίτηση αυτή.

15

20

Είναι εισήγηση του δικηγόρου της αιτήτριας πως η απόφαση ημερ. 10.6.92, καθώς επίσης και οι μεταγενέστερες αποφάσεις επί των προαναφερθέντων αιτήσεων της αιτήτριας, θα πρέπει να ακυρωθούν, γιατί δεν δόθηκε ειδοποίηση στην αιτήτρια για την ημερομηνία ακρόασης της 10.6.92, γεγονός που αντιβαίνει τις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης και συγκεκριμένα την αρχή ότι πρέπει να παρέχεται στον κάθε διάδικο το δικαίωμα να ακουστεί.

25

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση-αιτητριών στις ως άνω αγωγές, αναφέρθηκε στην ένσταση που καταχωρήθηκε στην παρούσα διαδικασία και υποστήριξε τη θέση πως η αιτήτρια ειδοποιήθηκε για την ημερομηνία ακρόασης της 10.6.92, σύμφωνα με τη σημείωση που υπάρχει στο πρακτικό ημερ. 26.3.92 έναντι του ονόματος της. Περαιτέρω αναφέρθηκε στους Δικονομικούς Κανόνες του Διαιτητικού Δικαστηρίου και ιδιαίτερα στους Καν. 6 και 14 και ισχυρίστηκε πως μια φορά δίδεται ειδοποίηση περί της ημερομηνίας της πρώτης ακρόασης και δεν υπάρχει πρόνοια για οποιοδήποτε μετέπειτα τυχόν γνωστοποιήσεις και κάλεσε το Δικαστήριο να μη δώσει στον Καν. 14 ευρεία ερμηνεία.

30

35

Ο Καν. 6 αναφέρει τα ακόλουθα:

5 “6. Ο Πρόεδρος ορίζει την ημερομηνία, χρόνο και τόπο της επ’ ακροατηρίω συζητήσεως της υποθέσεως, ο δε Πρωτοκολλητής 14 τουλάχιστον ημέρας προ της ούτω καθοριζόμενης ημερομηνίας (τηρουμένου του Κανόνος 4(4)), αποστέλλει εκάστω διαδίκω γνωστοποίησιν, συνάδουσαν εν πάση ουσιάδη λεπτομερεία προς τον Τύπον 4.”

Ο Καν. 14 έχει ως ακολούθως:

10 “14.-(1) Πάσα γνωστοποίησις ή κοινοποίησις δυνάμει των παρόντων Κανόνων γενομένη, δέον όπως είναι έγγραφος και εκδίδηται εις αριθμόν αντιτύπων καθοριζόμενον υπό του Πρωτοκολλητού: άπασαι αι τοιαύται γνωστοποιήσεις, κοινοποιήσεις, και λοιπά έγγραφα, αι κατ’ επιταγήν ή εξουσιοδότησιν των παρόντων Κανόνων επιδιδόμεναι εις οιονδήποτε

15 πρόσωπον, είτε στέλλονται ταχυδρομικώς δια διπλής συστημένης επιστολής είτε παραδίδονται:

(α) εν τη περιπτώσει εγγράφων απευθυνομένων τω Πρωτοκολλητή, εις την έδραν του Διαιτητικού Δικαστηρίου

20 (β) εν τη περιπτώσει εγγράφων απευθυνομένων εις τινα των διαδίκων, εις την διεύθυνσιν αυτού προς επίδοσιν, ως αυτή ορίζεται δυνάμει των παρόντων Κανονισμών εν τη αιτήσει διαιτησίας ή, αναλόγως της περιπτώσεως, εν τω εγγράφω της εμφανίσεως ή εις την τελευταίαν αυτού γνωστήν κατοικίαν ή επαγγελματικόν κατάλυμα εν Κύπρω ή, σάκις διάδικος είναι νομικόν τι πρόσωπον, εις την εγγεγραμμένην έδραν του νομικού τούτου προσώπου.

25

Εφ’ όσον δε αυτή αποσταλή ή παραδοθή εις τον εξουσιοδοτημένον πληρεξούσιον του διαδίκου, αυτή λογίζεται επιδοθείσα αυτώ τούτω τω διαδίκω.

30 (2) Οι διάδικοι δύνανται, κατά πάντα χρόνον, δια πράξεως των κοινοποιουμένης εις τον Πρωτοκολλητήν και τους λοιπούς διαδίκους, να μεταβάλωσι την δυνάμει των παρόντων Κανόνων οριζομένην διεύθυνσιν προς επίδοσιν.”

35 Έχει νομολογηθεί πως η τήρηση των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης συνιστά προϋπόθεση για την έγκυρη άσκηση της δικαστικής εξουσίας και την έγκυρη απονομή της δικαιοσύνης. Το δικαίωμα ακρόασης δεν αποτελεί μόνο δικαίωμα που απορρέει από

τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης, αλλά παράλληλα κατοχυρώνεται και από το άρθρο 30.3 του Συντάγματος και αποτελεί συστατικό στοιχείο για την έγκυρη απονομή της δικαιοσύνης. [Βλ., μεταξύ άλλων, *In Re Antonios Mouskos* (1977) 1 C.L.R. 100, *Ευθυμίου* (1990) 1 Α.Α.Δ. 1 και *In re Λεάνδρος Χριστοφίδης (Αρ.1)*, (1993) 1 Α.Α.Δ. 617]. Παράβαση του δικαιώματος της ακρόασης συνιστά υπέρβαση εξουσίας και πλάνη περί το Νόμο. 5

Η θέση της αιτήτριας, όπως διαπιστώνεται από την ένορκη δήλωση της δικηγόρου Ελένης Κωνσταντίνου, που υποστηρίζει τις αιτήσεις, είναι πως ούτε η αιτήτρια εταιρεία, ούτε ο δικηγόρος της ειδοποιήθηκαν περί της ημερομηνίας ακροάσεως της 10.6.92. Όμως, στο φάκελο της υπόθεσης αρ. 582/91 υπάρχει η ακόλουθη αναφορά στο πρακτικό ημερ. 26.3.92: "Notified 27/3". Η σημείωση αυτή δεν φέρει υπογραφή και στο πρακτικό του Δικαστηρίου ημερ. 10.6.92 δεν αναφέρεται οτιδήποτε από πλευράς Δικαστηρίου όσον αφορά τη σημείωση αυτή ή αν ειδοποιήθηκε η αιτήτρια ή ο δικηγόρος της. Το μόνο σχόλιο που γίνεται από το Δικαστήριο είναι στο πρακτικό της 21.6.93, διά του οποίου απορρίφθηκε η αίτηση της αιτήτριας για ακύρωση της εκδοθείσας απόφασης. Σε αυτό το πρακτικό, στη σελ. 3, αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: 10 15 20

"Μη ενισταμένου του κ. Νικολάου και αφού είχε συμφωνηθεί όπως γίνει εν τω μεταξύ προσπάθεια εξωδίκου συμβιβασμού των υποθέσεων, η υπόθεση είχε οριστεί πλέον γι' ακρόαση στις 10.6.1992 και ο κος Ζ. Νικολάου έλαβε πλέον επιστολή από το Πρωτοκολλητήριο του Δικαστηρίου και της ορισθείσας ημερομηνίας ακροάσεως. (Εκ του ενώπιον μου φακέλλου της υπόθεσης υπάρχει σημείωση του Πρωτοκολλητού ότι περί τούτου ειδοποιήθη και ο δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση)."

Στους φακέλους των υποθέσεων δεν υπάρχει αντίγραφο γραπτής ειδοποίησης προς την αιτήτρια ή το δικηγόρο της. Στην ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την ένσταση της 12.11.92 στην αίτηση της αιτήτριας ημερ. 17.7.92, υπάρχει η δήλωση πως ο εκπρόσωπος των αιτητριών στις αγωγές κ. Ζένιος Νικολάου, ειδοποιήθηκε και με επιστολή από τον Πρωτοκολλητή του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, περί της ημερομηνίας ακροάσεως της 10.6.93 παρόλο που αυτός ήταν παρών στο Δικαστήριο στις 26.3.92. Υπό τις περιστάσεις, εκτός του ότι η σημείωση στο πρακτικό της 26.3.92 δεν δύναται να χαρακτηριστεί έγκυρη, είναι ενδεχόμενο να αναφερόταν στην ειδοποίηση που δόθηκε στον εκπρόσωπο των καθ' ων η αίτηση, και όχι στην αιτήτρια ή το δικηγόρο της. 30 35 40

Πέραν τούτου όμως και λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του

Καν. 14, καταλήγω στο συμπέρασμα πως οποιαδήποτε γνωστοποίηση προς τις αιτήτριες ή το δικηγόρο τους, θα έπρεπε να είχε αποσταλεί ταχυδρομικώς δια διπλοσυστημένης επιστολής ή να παραδοθεί στη διεύθυνση επιδόσεως αυτών, πράγμα το οποίο δεν έγινε.

5 Ο Καν. 6, παρόλο που προνοεί για τη γνωστοποίηση της ημερομηνίας ορισμού της πρώτης ακρόασης, δεν αποκλείει και πολύ ορθά, τη γνωστοποίηση οποιασδήποτε άλλης μετέπειτα ημερομηνίας ορισμού υπόθεσης για ακρόαση. Η γνωστοποίηση της ημερομηνίας της

10 πρώτης ή μεταγενέστερης ακροάσεως στο διάδικο αποτελεί κανόνα φυσικής δικαιοσύνης και συνιστά προϋπόθεση για την έγκυρη άσκηση της δικαστικής εξουσίας και την έγκυρη απονομή της δικαιοσύνης. Σύμφωνα με τον Καν. 14, η ειδοποίηση αυτή θα πρέπει να είναι γραπτή. Μια τέτοια ειδοποίηση δεν απεστάλη ούτε στην αιτήτρια ούτε στο δικηγόρο της.

15 Για τους πιο πάνω λόγους, βρίσκω πως υπήρξε παράβαση του δικαιώματος ακρόασης της αιτήτριας και κατά συνέπεια η απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ημερ. 10.6.92 ακυρώνεται. Σαν επακόλουθο ακυρώνονται και όλες οι μετέπειτα αποφάσεις του

20 Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, που είχαν σαν προϋπόθεση και υπόβαθρο για την έκδοσή τους την απόφαση της 10.6.92. Ας σημειωθεί για μελλοντική καθοδήγηση, πως ο όρος "απόφαση" υποδηλώνει κάθε απόφαση τελική ή ενδιάμεση, καθοριστική για την επίλυση ενός ή περισσότερων επίδικων θεμάτων και το άρθρο 12 (13) (β) (ι) των περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμων του 1967-73, θα

25 πρέπει να ερμηνεύεται ανάλογα. [βλ., μεταξύ άλλων, **Τυπογραφεία Κόσμος Ατδ** (1993) 1 Α.Α.Δ. 925].

Οι καθ' ων η αίτηση στην παρούσα διαδικασία, να πληρώσουν τα έξοδα.

30 Η αίτηση επιτρέπεται με έξοδα.
Εκδίδεται ένταλμα Certiorari.